Wydział Informacji Sądowej
Naczelnego Sądu Administracyjnego

Warszawa, dnia 6 grudnia 2016 r.

V Inf/S 041/486/16

W odpowiedzi na Pana petycję z dnia 10 września 2016 r., przesłaną do Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego za pośrednictwem poczty elektronicznej, dotyczącą dostępu do orzeczeń sądów administracyjnych publikowanych w internetowej Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych (orzeczenia.nsa.gov.pl), działając w imieniu Prezesa NSA uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

W celu upowszechnienia wiedzy z zakresu prawa administracyjnego, a także w celu stworzenia zainteresowanym podmiotom warunków do jak najpełniejszego dostępu do treści rozstrzygnięć sądowoadministracyjnych, z dniem 1 października 2007 r. uruchomiona została, dostępna przez Internet, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych. W Bazie na bieżąco publikowane są, co do zasady, wszystkie orzeczenia wydawane przez sądy administracyjne, w tym również przez Naczelny Sąd Administracyjny. Ponadto Bazę uzupełniono o orzeczenia wydane miedzy dniem 1 stycznia 2004 r., a dniem 1 października 2007 r., tj. w okresie od początku dwuinstancyjnego sądownictwa administracyjnego do momentu jej uruchomienia. System informatyczny do obsługi Bazy, jak każde inne tego rodzaju rozwiązanie, był zaprojektowany i wykonany w konkretnym celu - jako narzędzie przeznaczone dla indywidualnych i instytucjonalnych użytkowników poszukujących informacji o wydanych orzeczeniach sądów administracyjnych. Uruchomiona w 2007 r. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych była rozwiązaniem nowatorskim, nie mającym wówczas swojego odpowiednika w innych instytucjach państwowych.

Postulaty przedstawione w Pana petycji, w części adresowanej do Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, można sprowadzić do trzech kwestii.

Po pierwsze, w Pana ocenie, warunki ponownego wykorzystania informacji publicznej zawarte na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Naczelnego Sądu Administracyjnego, a także na stronie głównej NSA, są niezgodne z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2016 r., poz. 352). Wskazał Pan, że warunek określony w punkcie 6, który stanowi m.in., że „praktyki nadmiernego korzystania z zasobów Centralnej Bazy Orzeczeń Sądów Administracyjnych, z uwagi na potrzebę zapewnienia równego dostępu dla wszystkich użytkowników bazy, będą blokowane", jest niezgodny z art. 14 przywołanej ustawy. Stosownie do art. 14 ust. 1 ustawy o ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego warunki ponownego wykorzystywania mogą dotyczyć: obowiązku poinformowania o źródle, czasie wytworzenia i pozyskania informacji od podmiotu zobowiązanego (pkt 1), obowiązku poinformowania o przetworzeniu informacji ponownie wykorzystywanej (pkt 2), zakresu odpowiedzialności podmiotu zobowiązanego za udostępniane lub przekazywane informacje. Biorąc pod uwagę brzmienie tego przepisu należy stwierdzić, że zapis umieszczony w zakładce strony internetowej Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz na stronie podmiotowej BIP NSA pt. „warunki ponownego wykorzystania informacji publicznej" w punkcie 6, w istocie nie stanowi warunku ponownego wykorzystania informacji sektora publicznego, a jedynie informację odnoszącą się do zasad funkcjonowania Bazy. W świetle przepisów powołanej ustawy pod pojęciem warunków ponownego wykorzystania informacji należy bowiem rozumieć zbiór pewnych dyrektyw adresowanych do osób, które wykorzystują lub zamierzają wykorzystać informacje sektora publicznego w celach komercyjnych lub niekomercyjnych innych niż pierwotny publiczny cel, dla którego informacja została wytworzona. Takich wymogów nie spełnia wspomniany punkt 6 warunków ponownego wykorzystania informacji publicznej. Stąd w omówionym zakresie Pana postulat został uwzględniony w ten sposób, że punkt 6 został usunięty z zakładki strony internetowej NSA oraz z Biuletynu Informacji Publicznej „Warunki ponownego wykorzystania informacji publicznej".

Pragnę jednocześnie zwrócić uwagę, że Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych jest dostępna on-line, a zatem umożliwia każdemu stały, bezpośredni dostęp do umieszczonych tam informacji publicznych, w postaci przede wszystkim orzeczeń sądów administracyjnych, w czasie rzeczywistym. Tworząc oficjalną bazę orzeczeń Naczelny Sąd Administracyjny miał - i ma również obecnie

- na uwadze zasady wynikające z przepisów o dostępie do informacji publicznej, jak też norm określających prawo do jej ponownego wykorzystania, przede wszystkim zasadę równości. Masowe pobieranie informacji z Bazy, przy ograniczonych możliwościach technicznych ograniczyłoby równy dostęp do danych umieszczonych w systemie dla jej innych użytkowników , a otwarcie systemu w jego obecnym kształcie mogłoby narazić go na różnego rodzaju ataki. Z doświadczenia administratora Centralnej Bazy Orzeczeń Sądów Administracyjnych wynika, że jakakolwiek ingerencja w strukturę techniczną systemu obsługującego może spowodować znaczne spowolnienie działania Bazy lub nawet jej całkowitą niefunkcjonalność. Podkreślam, że wspomniana Baza nie jest wyłącznie wewnętrznym systemem teleinformatycznym, do którego dostęp jest ograniczony, lecz jest dostępna stale i w czasie rzeczywistym (on-line), na określonych przez administratora zasadach.

Po drugie, w swojej petycji wskazał Pan na brak realizacji przez Naczelny Sąd Administracyjny wymogów określonych w art. 10 ust. 1 ustawy o ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego, który stanowi, że podmioty zobowiązane, które udostępniają lub przekazują informacje sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania z użyciem systemów teleinformatycznych, są obowiązane do stosowania formatów danych oraz protokołów komunikacyjnych i szyfrujących określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 18 pkt 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114), jeżeli to możliwe w formacie przeznaczonym do odczytu maszynowego wraz z metadanymi. Odnosząc się do tego zarzutu wyjaśniam, że system CBOSA umożliwia wyszukiwanie pełnotekstowe z wykorzystaniem szczegółowych kryteriów zanonimizowanej informacji o orzeczeniach. Natomiast wyszukane orzeczenia mogą być zapisywane w otwartym formacie „RTF", który został wymieniony w wydanym na podstawie art. 18 pkt 1 wspomnianej ustawy rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 113).

Nawiązując zaś do trzeciego postulatu, dotyczącego wprowadzenia do interfejsu Bazy dodatkowego kryterium wyszukiwania orzeczeń, tj. według daty publikacji orzeczenia w Bazie, uprzejmie informuję, że jakiekolwiek zmiany

funkcjonalne w obecnym rozwiązaniu systemowym, polegające na dostosowaniu systemu do indywidualnie określonego przez zainteresowaną osobę sposobu przetwarzania informacji, pociągałyby za sobą konieczność ponoszenia na ten cel nieproporcjonalnych kosztów przez podmiot zobowiązany. Jak wspomniano, wyszukiwarka Bazy pozwala na wyszukiwanie orzeczeń na podstawie bardzo wielu kryteriów, m.in. daty wydania orzeczenia.

Niemniej jednak wskazuję, że stosownie do przepisów ustawy z dnia 10 stycznia 2014 r. o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r., poz. 183 ze zm.) sądy administracyjne zostały zobowiązane m.in. do wprowadzenia systemów Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją, a także zapewnienia stronom możliwości dostępuje on-line do akt sprawy oraz wprowadzenia możliwości składania pism w formie elektronicznej. Obecnie w NSA trwają prace mające na celu przygotowanie infrastruktury technicznej umożliwiającej wdrożenie nowych rozwiązań prawnych w tym zakresie. W ramach wspomnianych działań przewiduje się również rozszerzenie możliwości funkcjonalnych Bazy. Zgodnie z art. 11 pkt 3 cyt. ustawy zmiany w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r., poz. 718 ze zm.) wejdą w życie z dniem 15 maja 2018 r.

W związku z tym przestawione przez Pana postulaty zostały przekazane właściwym komórkom organizacyjnym NSA, odpowiedzialnym za przygotowanie i wdrożenie nowego systemu informatycznego do obsługi sądownictwa administracyjnego, w celu rozważenia możliwości ich realizacji w przyszłości.

Biorąc pod uwagę powyższe sprawę uważam za wyjaśnioną.

Zastępca Przewodniczącego
Wydziału Informacji Sądowej
Sędzia NSA Sylwester Marciniak